

Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire (TBV 2001/11)

Rechterlijke toets inzake vrijheidsontnemende maatregelen

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Staf van de Koninklijke
Marechaussee

i.a.a.:

– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Directie Beleid

Datum: 26 maart 2001

Ons kenmerk: 5087619/01/IND

Code: TBV 2001/11

*Juridische achtergrond: Artikel 94, lid
1 en artikel 121, lid 2 Vw 2000*

*Geldig van/tot: 1 april 2001/1 april
2002*

*Onderwerp: Rechterlijke toets inzake
vrijheidsontnemende maatregelen*

Inleiding

Dit TBV geeft een aanvulling op het beleidskader inzake de rechterlijke toetsing van vrijheidsontnemende maatregelen. In verband met de benodigde tijd voor de totstandkoming van ketenbrede afspraken is er voor gekozen de tekst van de Vc 2000 eerst te publiceren en de nadien totstandgekomen procedure-afspraken voor zover nodig op te nemen in dit aanvullend TBV dat tegelijkertijd met de Vc 2000 in werking treedt. Het TBV is een weergave van een aantal ketenbrede afspraken inzake de aanlevering van informatie door de Vreemdelingendiensten aan de IND. Met name betreft het de vrijheidsontnemende maatregelen ex artikel 58, eerste lid Vw 2000 en ex artikel 59, eerste of eerste en tweede lid Vw 2000. Een uitvoerige procedurebeschrijving voor de ketenbrede informatieverspreiding (inclusief de hieronder genoemde modellen) is opgenomen in een draaiboek welke als bijlage is toegevoegd. Deze procedure geldt niet voor vrijheidsontnemening ex artikel 6, eerste en tweede lid Vw 2000. Nadere instructies over de procedure rond dit laatste artikel kunnen worden opgesteld door de IND (kantoor Schiphol en AC

Schiphol), in overleg met en ten behoeve van de Koninklijke Marechaussee en de Rivierpolitie.

Voorts bevat dit TBV een aanvulling op A5/6.2.4 Vc 2000 inzake de opheffing van een vrijheidsontnemende maatregel en zijn omwille van de duidelijkheid voor de uitvoering twee tekstwijzigingen opgenomen in A5/3.4.4 en A5/3.7.1 Vc 2000. Tenslotte is in dit TBV een aanvulling op het toepasselijke overgangsrecht opgenomen.

Tekst

Wijziging van A5/3.4.4 en A5/3.7.1 Vc 2000

Teneinde eventuele misverstanden bij de uitvoering te voorkomen worden twee tekstwijzigingen opgenomen in A5/3.4.4 en A5/3.7.1. In A5/3.4.4 wordt in de eerste alinea de zin: 'Als de bewaring wordt voortgezet op een andere categorie..... uitgereikt' vervangen door: 'Als de bewaring wordt voortgezet op een andere categorie wordt door de hulpofficier een nieuw model M110-A aan de vreemdeling uitgereikt.'

In A5/3.7.1 dient in de eerste alinea de zin: 'de bestaande wettelijke waarborgen...(Vreemdelingenbesluit)' vervangen te worden door: 'Zowel bij het opleggen van een voorlopige maatregel van bewaring als bij het opleggen van een reguliere maatregel van bewaring aansluitend (binnen maximaal drie dagen) aan de voorlopige maatregel van bewaring, dienen alle wettelijke waarborgen van artikel 5.2 en artikel 5.3 Vb 2000 in acht genomen te worden.'

Wijziging van A5/6.2.2 en A5/6.2.3 Vc 2000

In A5/6.2.2. komt de volgende zin te vervallen: 'Voor het doen van de kennisgeving maakt de IND gebruik van Model* (dit model zal via een TBV bekend gemaakt worden)'. De informatie hieromtrent wordt in A5/6.2.3. opgenomen.

Na de laatste regel van A5/6.2.3 wordt de volgende tekst toegevoegd:

'In verband met het zenden van de kennisgeving door de IND aan de rechtbank en het verzenden van dossiers aan de rechtbank en de advocatuur geldt inzake de oplegging van de maatregel ex artikel 58, eerste lid Vw 2000 of artikel 59, eerste of eerste en tweede lid Vw 2000, de volgende procedurebeschrijving voor verzending van dossierstukken door de Vreemdelingendienst aan het IND-regiokantoor. Let wel, het betreft hier een werkwijze om te bewerkstelligen dat uiteindelijk de rechtbank tijdig wordt geïnformeerd en dat volledige dossiervorming plaatsvindt. Afwijking van het onderstaande leidt op zichzelf niet tot de conclusie dat onrechtmatig is gehandeld. Indien de benodigde stukken echter niet tijdig voor zitting aanwezig zijn kan dit wel leiden tot het oordeel dat de bewaring onrechtmatig is. De snelle aanlevering van stukken is derhalve van eminent belang. Om dezelfde reden dienen de aangeleverde stukken door de Vreemdelingendienst steeds zo volledig mogelijk te zijn ingevuld.

Deze procedure geldt niet voor vrijheidsontnemening ex artikel 6, eerste en tweede lid Vw 2000. Nadere instructies over de procedure rond dit laatste artikel kunnen worden opgesteld door de IND (kantoor Schiphol en AC Schiphol), in overleg met en ten behoeve van de Koninklijke Marechaussee en de Rivierpolitie.

Onderscheid dient te worden gemaakt tussen de situatie dat de kennisgeving door de IND wordt verzonden en de situatie dat voor dag 3 van de vrijheidsontnemening al beroep is ingesteld door de advocaat.

Indien ambtshalve door de IND wordt kennisgegeven op dag 3 geldt het onderstaande.

Op de dag van de inbewaringstelling (dag 1), of anders uiterlijk op dag 2 voor 12.00 uur wordt de IND het model M116 (aanwijzing ex artikel 58, eerste lid Vw 2000) danwel het model M110-A (oplegging maatregel ex artikel 59, eerste of eerste en tweede lid Vw 2000), vergezeld van het model M110-B (proces-verbaal van

gehoor) gefaxt. Tevens wordt, indien aanwezig, het 'bericht optreden advocaat' gefaxt.

Op dag 3 of uiterlijk dag 4 voor 12.00 uur wordt het model M119 (rapportage vreemdelingenbewaring) met eventueel aanwezige bijlagen gefaxt.

Op dag 5, 6, 7 en 8 dienen (indien voorradig) nadere gegevens omtrent de voortgang van de verwijdering te worden gefaxt, onder gebruikmaking van het model M121 (rapportage voortgang vreemdelingenbewaring). Ook andere gegevens die van belang kunnen zijn voor het verloop van de procedure dienen te worden gefaxt. Het model M121 dient alleen te worden gefaxt aan de IND als er voortgang in het verwijderingstraject is geboekt.

Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de volgende faxnummers:

– Regionale Directie Zuid-Oost, Unit Vreemdelingenbewaring: 073 649 5526

– Regionale Directie Zuid-West, Unit Toezicht en terugkeer: 070 370 3545

– Regionale Directie Noord-West, Unit Toezicht en terugkeer: 023 565 3955

– Regionale Directie Noord-Oost, Unit Vreemdelingenbewaring: 0599 588 246.

De IND faxt op dag 3 een kennisgeving aan de Rechtbank Haarlem, Centraal Intakebureau Vreemdelingenzaken, faxnummer 023 512 6736.

De kennisgeving bestaat uit het model M110-A danwel M116, voorzien van een door de IND aan te brengen stempel 'Kennisgeving IND ogv. artikel 94 Vw 2000' en, indien bekend, de naam van de vertegenwoordigende advocaat. De IND voorziet het desbetreffende model tevens van een aantekening over de taal waarin de desbetreffende vreemdeling kan worden gehoord (dit blijkt uit het model M110-B, danwel uit het rapport van gehoor en de beschikking in primo).

Op dag 4 ontvangt de IND de zittingslijst van de rechtbank. Deze zittingslijst is voorzien van de naam van de advocaat.

Op dag 7, uiterlijk om 16.00 uur, verstuurt de IND het dossier naar de behandelende rechtbank en de advocaat. Echter, als dag 7 op een vrijdag valt, dient verzending reeds voor 12.00 uur plaats te vinden. Eventueel

door de Vreemdelingendienst op dag 8 nagezonden stukken worden voor zover nodig door de IND doorgezonden naar de rechtbank en advocaat.

Indien beroep door de advocaat wordt ingesteld vóór dag 3 geldt het onderstaande.

Op de dag van de inbewaringstelling (dag 1), of anders uiterlijk op dag 2 voor 12.00 uur wordt de IND het model M116 (aanwijzing ex artikel 58, eerste lid Vw 2000) danwel het model M110-A (oplegging maatregel ex artikel 59, eerste of eerste en tweede lid Vw 2000) gefaxt. Tevens wordt het bericht optreden advocaat gefaxt. Uiterlijk op dag 3 wordt het Model M-119 (rapportage vreemdelingenbewaring) met de eventuele aanwezige bijlagen gefaxt.

Op dag 4, 5, 6 en 7 dienen eventuele nadere gegevens omtrent de voortgang van de verwijdering te worden gefaxt onder gebruikmaking van het model M121 (rapportage voortgang vreemdelingenbewaring). Ook andere gegevens die van belang kunnen zijn voor het verloop van de procedure dienen te worden gefaxt. De M121 dient alleen te worden gefaxt aan de IND als er voortgang in het verwijderingstraject is geboekt.

Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de volgende faxnummers:

– Regionale Directie Zuid-Oost, Unit Vreemdelingenbewaring: 073 649 5526

– Regionale Directie Zuid-West, Unit Toezicht en terugkeer: 070 370 3545

– Regionale Directie Noord-West, Unit Toezicht en terugkeer: 023 565 3955

– Regionale Directie Noord-Oost, Unit Vreemdelingenbewaring: 0599 588 246.

Op dag 2 ontvangt de IND de zittingslijst van de rechtbank. Deze zittingslijst is voorzien van de naam van de advocaat.

Op dag 5, uiterlijk om 16.00 uur, verstuurt de IND het dossier naar de behandelende rechtbank en de advocaat. Echter, als dag 5 op een vrijdag valt, dient verzending reeds voor 12.00 uur plaats te vinden. Eventueel door de Vreemdelingendienst op dag 6 nagezonden stukken worden voor zover nodig door de IND doorgezonden naar de rechtbank en advocaat.'

Wijziging van A5/6.2.4 Vc 2000

Voorts wordt in verband met de

eventuele opheffing van de bewaring op last van de rechtbank, na de laatste regel van A5/6.2.4 Vc 2000 de volgende tekst toegevoegd.

'Indien uit informatie van de rechtbank blijkt dat de vrijheidsontnemen-de maatregel onmiddellijk dient te worden opgeheven informeert de IND onverwijld de desbetreffende vreemdelingendienst (artikel 58 en 59 Vw 2000) of de Koninklijke Marechaussee (artikel 6 Vw 2000). De maatregel dient onverwijld door een daartoe bevoegde ambtenaar te worden opgeheven onder gebruikmaking van het model M113, de vreemdeling wordt dus niet zonder voorafgaande opheffing heengezonden. Indien in de inrichting waar de vreemdeling zich bevindt geen tot opheffing bevoegde ambtenaar aanwezig is kan een wel bevoegde ambtenaar een schriftelijk verzoek om invrijheidstelling richten aan de directeur van de inrichting, vergezeld van een model M113. Voorts kan de directeur van de inrichting verzocht worden om de vreemdeling een mededeling te doen omtrent melding of vertrek. Een afschrift van het opheffingsbewijs (model M113) dient naar het IND regiokantoor te worden verzonden.'

Wijziging van A5/6.2.5 Vc 2000

Voorts wordt in verband met de tweede en volgende kennisgevingen aan de rechtbank of beroep door de advocaat de tekst van A5/6.2.5 als volgt aangepast. Na de eerste alinea achter 'kan de kennisgeving achterwege blijven.', wordt de volgende tekst ingevoegd:

'De vreemdelingendienst faxt uiterlijk op dag 35 (bij mondelinge uitspraak ter zitting) van de inbewaringstelling of dag 42 (bij schriftelijke uitspraak) van de inbewaringstelling het model M120 ((Voortgangs)gegevens met betrekking tot uitzetting) naar de IND. Afwijking van deze werkwijze leidt er op zichzelf niet toe dat onrechtmatig is gehandeld. Leidend uitgangspunt is steeds dat de rechtbank en de wederpartij tijdig en volledig worden geïnformeerd.'

Wijziging van A5/7 Vc 2000

Het tweede lid van artikel 121 Vw 2000 is na de instemming met de Vw 2000 door de Eerste en Tweede

Kamer per wijzigingswet aangepast. In verband hiermee komt hoofdstuk A5/7 deels te vervallen. Het betreft de tekst vanaf de derde alinea, onder de aanhef 'vrijheidsontneming'. De hieronder gegeven nieuwe tekst geeft aan de hand van verschillende situaties een nadere invulling van de wetstekst, opdat voorkomen wordt dat te veel zaken op één tijdstip moeten worden kennisgegeven en voorbereid:

'Met betrekking tot het overgangsrecht voor vrijheidsontnemende maatregelen kunnen de volgende vier situaties worden onderscheiden:

1) De maatregel is opgelegd voor 1 april 2001, de rechter heeft de maatregel rechtmatig bevonden in een uitspraak gedateerd voor 5 maart 2001 en nadien is er geen vervolgeroep meer ingesteld namens de vreemdeling. In dat geval dient een vervolgekennisgeving te worden verzonden als bedoeld in artikel 96, eerste lid Vw 2000, gespreid tussen 1 en 28 april 2001. Zoveel mogelijk wordt voor de oudste bewaringszaak steeds het eerst de kennisgeving verzonden.

2) De maatregel is opgelegd voor 1 april 2001, de rechter heeft de maatregel rechtmatig geacht in een uitspraak gedateerd na 4 maart 2001 en nadien is er geen vervolgeroep namens de vreemdeling meer ingesteld. In dit geval wordt uiterlijk 28 dagen na de datum van de uitspraak een vervolgekennisgeving als bedoeld in artikel 96, eerste lid Vw 2000 verzonden aan de rechtbank.

3) De maatregel is opgelegd tussen 5 maart 2001 en 1 april 2001 en de rechter heeft de maatregel rechtmatig geacht in een uitspraak gedateerd voor of na 1 april. In dit geval wordt gehandeld als onder voorbeeld 2; uiterlijk 28 dagen na de datum van de uitspraak wordt een vervolgekennisgeving als bedoeld in artikel 96, eerste lid Vw 2000 verzonden aan de rechtbank.

4) De maatregel is opgelegd tussen 5 maart 2001 en 1 april 2001 en er is geen beroep ingesteld door de vreemdeling. In dit geval wordt een kennisgeving als bedoeld in artikel 86 Vb (oude wet) en 18b, derde en vierde lid Vw (oude wet) aan de rechtbank ver-

zonden, dat is dus uiterlijk 28 dagen na oplegging van de maatregel. Na een uitspraak waardoor de maatregel kan worden voorgezet volgt, voor zover geen beroep namens de vreemdeling is ingesteld, een vervolgekennisgeving als bedoeld in artikel 96, eerste lid Vw 2000, dat is uiterlijk 28 dagen nadat de uitspraak is gedaan.'

Tot slot

De bovenstaande aanvullingen zullen zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingencirculaire 2000 worden verwerkt.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof.*